

1 Fizetési meghagyásos eljárás létezése

Az olasz polgári perrendtartás (*Codice di procedura civile*) a gyorsított eljárások között a fizetési meghagyásos eljárásról (*procedimento di ingiunzione*) (633. és azt követő szakaszok) is rendelkezik. Ez *ex parte* eljárás, mivel a bíróság a hitelező kérelméről anélkül határoz, hogy az adóst meghallgatná, vagy hogy lehetőséget biztosítana neki válasz vagy észrevétel benyújtására.

Az adóst csak azt követően hallgatják meg, ha a fizetési meghagyást támadja.

A fizetési meghagyást csak bizonyos követelések (pénzösszeg kifizetésére vagy adott mennyiségű helyettesíthető termék leszállítására irányuló követelések stb.) esetében lehet kérni, amelyekre a Polgári Törvénykönyvben (*Codice civile*) megállapított egyes feltételek vonatkoznak, pl. a hitelező köteles írásbeli bizonyítékkal alátámasztani a követelését.

Ha a bíróság a tárgyaláson a követelést megalapozottnak találja, utasítja az adóst, hogy az összeget bizonyos határidőn – általában 40 napon – belül fizesse meg, ugyanakkor arról is tájékoztatja az adóst, hogy ugyanazon határidőn belül megtámadhatja a meghagyást, és ha nem nyújt be kifogást, a fizetési meghagyás jogerőre emelkedik, és végrehajthatóvá válik.

1.1 Az eljárás alkalmazási köre

Az eljárás a hitelezők által benyújtott, a nekik járó pénz megfizetésére vagy adott mennyiségű helyettesíthető áru leszállítására irányuló követelésekre, vagy adott ingó vagyontárgy átvételére jogosult személy által indított követelésekre vonatkozik.

1.1.1 Milyen fajta igények esetében alkalmazható ez az eljárás (pl. csak pénzbeli követelésekre, csak szerződéses követelésekre stb.)?

Amennyiben az eljárás pénz megfizetésére irányuló követelésre vonatkozik, az összeget pontosan meg kell határozni. Ez végeredményben kizárja annak lehetőségét, hogy a fizetési meghagyást szerződésen kívüli követelések, például jogellenes cselekmény következtében elszenvedett kár fejében követelt kártérítés esetén érvényesítsék.

1.1.2 Van-e felső határa a követelés értékének?

Nem, nincs felső határ. Fizetési meghagyást bármilyen értékű követelés esetében lehet kérni.

1.1.3 Szabadon választható vagy kötelező az eljárás alkalmazása?

A fizetési meghagyásos eljárás szabadon választható. A hitelező bármikor dönthet rendes kereset benyújtása mellett.

1.1.4 Alkalmazható-e az eljárás, ha az alperes másik tagállamban vagy harmadik országban lakik?

Igen.

1.2 Illetékes bíróság

A fizetési meghagyást annál a békebírónál (*giudice di pace*) vagy elsőfokú bíróságnál (*tribunale*) kell kérni, amely a rendes eljárásokban is hatáskörrel és illetékességgel rendelkezik. A békebíró csak a kis értékű követelések esetében járhat el, a polgári perrendtartás 7. szakaszában említett feltételek szerint. Amennyiben a kérelmet az elsőfokú bírósághoz nyújtják be, a bíróság egyesbíróként ülészik.

Jogi szolgáltatások díjával kapcsolatos követelések – akár peres vagy peren kívüli eljárással kapcsolatban – vagy ügyvédek, bírósági végrehajtók, illetve bármely más, bírósági eljárás során nyújtott szolgáltatásokat teljesítő személy részére fizetendő költségek megtérítése esetén az a bíróság jár el, amely a hitelező követelésében említett ügyben eljár.

Az ügyvédek fizetési meghagyást kérhetnek ügyfeleikkel szemben az ügyvédi kamarai regisztrációjuk helye szerint illetékes bíróságnál (*consiglio dell'ordine*). Hasonlóképpen a közjegyzők is nyújthatnak be követelést a közjegyzői kamarai regisztrációjuk helye szerinti illetékes bíróságon (*consiglio notarile*) (lásd még a „Hatáskör és illetékesség” részt).

1.3 Formai követelmények

A fizetési követelésnek tartalmaznia kell a polgári perrendtartás 638. szakaszában meghatározott információkat, és azt mellékleteivel együtt a bíróság hivatalán kell benyújtani. A (2012. december 17-i 221. sz. törvénnyel törvénnyé emelt) 2012. október 18-i 179. sz. törvényerejű rendelet 16a. cikke értelmében. „2014. június 30-tól a polgári perrendtartás IV. könyve I. címének I. fejezetében hivatkozott bíróság előtt zajló eljárásokban az intézkedéseknek, valamint a felek beadványainak és iratainak iktatása kizárólag elektronikus úton történik (kivéve a kifogásokat)”. Ezért 2014. június 30-át követően minden *ex parte* eljárásban benyújtott kérelem esetén a papíralapú beadvány elfogadhatatlannak minősül. Az 1896/2006/EK rendelet szerinti európai fizetési meghagyásokra a 179/2012. sz. törvényerejű rendelet 16a. cikke nem alkalmazandó; ezért az ilyen meghagyásra irányuló kérelmeket papíron, és nem elektronikus úton kell benyújtani.

1.3.1 Kötelező-e formanyomtatvány használata? (Ha igen, hol szerezhető be a nyomtatvány?)

Nem, nincs külön formanyomtatvány.

1.3.2 Kötelező-e az ügyvédi képviselő?

Főszabály szerint igen. Ugyanakkor bizonyos esetekben a felperesek képviselhetik saját magukat a bíróságon. Az egyik ilyen lehetséges eset, amikor a követelést a békebíró tárgyalja, és az összege legfeljebb 1 100 EUR; egy másik, amikor a jogosult képesítésének megfelelően az ügyben eljáró bíróságon ügyvédként járhat el.

1.3.3 Milyen részletességgel kell leírnom a követelés alapját?

A kérelemben fel kell tüntetni a követelést és az azt alátámasztó indokokat. A követelés indokait nem kell részletesen kifejteni, elegendő a vonatkozó tények és dokumentumok összefoglaló leírása.

1.3.4 Be kell-e nyújtanom a követelésre vonatkozó írásos bizonyítékot? Ha igen, milyen dokumentumok fogadhatók el bizonyítékként?

Igen. A követelésre vonatkozó írásos bizonyíték különösen magában foglalja az átvételi elismervényeket és az írásban tett egyoldalú ígéreteket.

Amennyiben a követelés termékértékesítésre vagy szolgáltatásnyújtásra vonatkozik, és ezt üzleti vállalkozás nyújtotta egy másik vállalkozás, vagy szakmai vagy üzleti tevékenységet nem végző személy részére, a követelésre vonatkozó írásos bizonyíték tartalmazhatja a hitelező vállalkozás hiteles számlakivonatát, feltéve, hogy azokat a törvény által előírt, megfelelő módon vezetik. A kibocsátott kereskedelmi számlák is megfelelő írásos bizonyítékot szolgáltathatnak a követelésre vonatkozóan, feltéve, hogy mellékelik azokhoz a jogosult számlanyilvántartásából a bélyegzővel ellátott másolatot.

Az alátámasztó bizonyítékokkal kapcsolatos különös szabályok vonatkoznak az ügyvédek, közjegyzők és egyéb szakmák képviselői által benyújtott díjfizetési és költségterítési követelésekre, valamint az állam és a közigazgatási szervek követeléseire.

1.4 A kérelem elutasítása

Ha a bíróság megállapítja, hogy a követelést nem támasztották alá megfelelően, akkor a bíróság tisztviselőjén keresztül tájékoztatja a jogosultat, és további bizonyíték benyújtására kéri fel. Ha a jogosult nem válaszol vagy nem vonja vissza a kérelmet, vagy ha a kérelem nem fogadható el, a bíróság indokolással ellátott határozatában elutasítja azt.

Ebben az esetben a követelést újra be kell nyújtani, különleges vagy rendes eljárás keretében.

1.5 Jogorvoslat

Az elutasító végzés nem támadható meg sem rendes fellebbezéssel, sem a Semmítőszéken benyújtott jogorvoslati kérelemmel.

1.6 Ellentmondás

Ha a bíróság elfogadja a kérelmet, és kibocsátja a fizetési meghagyást, azt kézbesíteni kell az alperesnek. Olaszországban a határozathozatal napjától számított 60 napon belül kell kézbesíteni, míg 90 napon belül, ha a kézbesítés Olaszországon kívül történik.

A fizetési meghagyás kézhezvételétől a kötelezettnek 40 napja van a követelést vitatni.

Kellően indokolt esetben az ellentmondás benyújtási határideje 10 napra csökkenthető vagy 60 napra növelhető. Ha a kötelezett másik uniós tagállamban él, a határidő 50 nap, amely 20 napra csökkenthető. Ha a kötelezett nem uniós tagállamban él, a határidő 60 nap, amely 30 napra csökkenthető vagy 120 napra növelhető.

A kötelezett a határidő lejártá után is megtámadhatja a követelést, ha bizonyítani tudja, hogy a meghagyás hibás kézbesítése, előre nem látható esemény vagy vis maior következtében nem értesült arról időben. Az első végrehajtási intézkedéstől számított 10 nap elteltével már nem lehet kifogással élni.

A meghagyás elleni ellentmondással lehet élni (*opposizione*) a meghagyást kibocsátó bíróságnál, amelyhez a jogosult számára idézést (*citazione*) kell kézbesíteni a kérelemben megadott címre. A meghagyással szembeni ellentmondást tartalmazó idézésnek az idézésekben általában szokásos információkat kell tartalmaznia. Az ellentmondást benyújtó félnek különösen a követeléssel szembeni ellentmondás indokait kell kifejtenie.

1.7 Az ellentmondás joghatása

Az ilyen jellegű ellentmondás rendes bírósági eljárást von maga után, amelyben a bíróság megvizsgálja a fizetési követelés érvényességét.

1.8 Az ellentmondás hiányának joghatása

Ha a kötelezett az előírt határidőn belül nem él ellentmondással, vagy ha nem jelenik meg a bíróság előtt, a meghagyást elrendelő bíróság a jogosult kérésére azt végrehajthatóvá nyilvánítja.

1.8.1 Mit kell tenni ahhoz, hogy végrehajtható határozat szülessen?

Négy lehetséges forgatókönyv létezik.

Az első esetében a követeléssel szemben benyújtható ellentmondás határideje még nem járt le. A kérelmező kérheti a bíróságtól, hogy a meghagyást azonnali hatállyal előzetesen végrehajthatóvá nyilvánítsa. Ezt a kérést csak akkor lehet teljesíteni, ha az előzetes végrehajtásra vonatkozó, a polgári perrendtartásban előírt különös feltételek teljesülnek: ha például a követelés alapja váltó vagy csekk, vagy ha a késedelmes végrehajtás súlyos sérelmet okozna a hitelezőnek. Az előzetes végrehajtás feltételeként e korai szakaszban a bíróság előírhatja a hitelező számára, hogy az adós javára valamely biztosítékot biztosítson.

A második forgatókönyv akkor következik be, amikor a fizetési meghagyást kézhez vevő adós az előírt határidőn belül elmulaszt kifogást benyújtani. Amikor ez megtörténik, a hitelező kérheti a meghagyás végrehajtását.

A harmadik forgatókönyv akkor következik be, amikor az adós ellentmondással élt, és az ügy még folyamatban van. Ebben az esetben a hitelező kérheti a meghagyás előzetes végrehajtását. A kérésnek csak akkor lehet helyt adni, ha a perrendtartásban foglalt feltételek teljesülnek (például az ellentmondást nem támasztották alá írásos bizonyítékkal). A bíróság az előzetes végrehajtást a meghagyás csupán egy részével kapcsolatban is elrendelheti, pl. az összegnek az adós által nem vitatott részére vonatkozóan. A bíróság engedélyezheti a meghagyás előzetes végrehajtását, ha a hitelező a lehetséges visszatérítés, valamint a költség- és kártérítés fedezetéül biztosítékot nyújt.

A negyedik forgatókönyv akkor következik be, ha az ellentmondást elutasítják: az elutasítás következtében a fizetési meghagyás végrehajthatóvá válik, ha ez korábban még nem történt meg.

A fenti forgatókönyvek bármelyike esetében végrehajthatóvá nyilvánított fizetési meghagyások a hitelező számára azt is lehetővé teszik, hogy az adós eszközeire bírósági határozaton alapuló jelzálogjogot jegyeztessen be.

1.8.2 Ez a határozat jogerős, vagy az alperes még élhet jogorvoslattal a határozat ellen?

Az a meghagyás, amely az ellentmondás benyújtásának adós általi elmulasztása következtében végrehajthatóvá vált, a törvényben előírt rendkívüli esetekben visszavonható (például ha megállapítást nyert, hogy a bíróság határozatát a később hamisnak minősített bizonyíték alapján hozta meg). Ha a fizetési meghagyás harmadik fél jogait érinti, a harmadik fél is nyújthat be ellentmondást.

Az ellentmondással kapcsolatos eljárást lezáró ítélet ellen a rendes eljárásra vonatkozó szabályokkal összhangban lehet fellebbezni.

Kapcsolódó hivatkozások

► [The Italian Constitution](#) (EN)

https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Le leggi e i codici italiani](#)

<https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Codice di procedura civile italiano](#)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [The Code of administrative trial](#) (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Code de justice administrative](#) (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► [Italianische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► [Il sistema giudiziario italiano](#)

<https://www.csm.it/web/csm-internet/magistratura/il-sistema-giudiziario=>

► [Codice del processo tributario](#)

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Ministero della Giustizia](#)

<https://www.giustizia.it/giustizia>

Utolsó frissítés: 21/12/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.